Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

29 675 Zee- en kustvisserij

Nr. 241

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSELZEKERHEID EN NATUUR

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 juli 2026

Het conflict in het Midden-Oosten gaat gepaard met gestegen brandstofprijzen. Dit heeft grote gevolgen voor de visserij; veel vissersvaartuigen lagen kort na het uitbreken van het conflict stil in de havens, omdat een positief bedrijfsresultaat realiseren lastig was. Voor de vissersvaartuigen die wel zijn uitgevaren, gold dat zij dit soms met kleine marges, of zelfs verlieslijdend deden. Het kabinet neemt deze signalen en zorgen serieus. Daarom werkt het kabinet samen met betrokken departementen en sectoren aan maatregelen om de gevolgen van deze crisis voor bedrijven zoveel als mogelijk te beperken. Daarbij geldt dat publieke middelen gericht, tijdelijk en zorgvuldig zullen worden ingezet.

In de brief «Energie-efficiëntieregeling visserij en steunmaatregel conflict in het Midden-Oosten» van 15 mei jl. (Kamerstuk 21501-32, nr. 1795) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de steunmaatregelen voor de visserij. Om de visserij- en schelpdiersector weerbaar te maken tegen deze prijsfluctuaties zal op 28 september 2026 een energie-efficiëntieregeling worden opengesteld. U bent daarover recent nader geïnformeerd.[1] Om de sector daarnaast in de huidige moeilijke periode te ondersteunen, zal de subsidieregeling «Steun voor hogere bedrijfskosten visserij» (hierna: de subsidieregeling) worden opengesteld ter overbrugging tot de openstelling van de energie-efficiëntieregeling. Hierbij maakt het kabinet in navolging van de motie-Flach c.s. (Kamerstuk 23 432, nr. 713), gebruik van het door de Europese Commissie geactiveerde crisismechanisme onder het European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund (hierna: EMFAF) waarmee lidstaten steunmaatregelen kunnen treffen die zien op gestegen kosten als gevolg van dit conflict. Met deze brief informeer ik uw Kamer over de openstelling van deze subsidieregeling per 20 augustus 2026. Voor de regeling is een budget van € 13,5 miljoen beschikbaar onder het EMFAF.

[1] Brief «Openstelling energie-efficiëntieregeling voor de visserij- en schelpdiersector» van 30 juni jl. (Kamerstuk nummer:2026Z14982).

kst-29675-241
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

In de regelingstekst is uiteengezet wat de doelgroep is van deze subsidieregeling. Onder meer eigenaren van vissersvaartuigen in de platvis-, garnalen- en schelpdiervisserij komen in aanmerking voor subsidie. Met deze subsidieregeling zal ik de visserij ondersteunen in hun gestegen bedrijfskosten. Aangezien brandstof voor veel visserijondernemingen de grootste kostenpost van hun bedrijf is en omdat deze gestegen kosten direct in verband kunnen worden gebracht met het conflict in het Midden-Oosten, zal deze regeling zich enkel richten op die kosten. Om het budget van deze regeling zo eerlijk en rechtvaardig mogelijk te verdelen, is secuur gekeken naar welke vlootsegmenten de meeste aanvullende kosten hebben gemaakt. Op basis daarvan zijn voor verschillende vlootsegmenten verschillende maximum subsidiebedragen vastgesteld. Wageningen Social and Economic Research is gevraagd om de berekeningen te doen om te komen tot deze maximum subsidiebedragen per type visserij.

De gestegen bedrijfskosten bestaan voornamelijk uit brandstofkosten. Daarom wordt voor het subsidiebedrag gekeken naar het verschil tussen de gemiddelde brandstofprijs per liter gasolie van de desbetreffende maand in 2026 en de gemiddelde brandstofprijs uit 2025. Dit verschil wordt vervolgens vermenigvuldigd met het aantal liters gebunkerde gasolie, wat resulteert in het subsidiebedrag. Tevens wordt van aanvragers gevraagd dat zij ten minste 30 kalenderdagen in 2024, 2025 of 2026 activiteiten hebben verricht, zodat actieve visserijbedrijven wordt gesteund.

De opzet van de regeling is de afgelopen periode tot stand gekomen waarbij de sector steeds op de hoogte is gehouden van de stand van zaken en de keuzen die zijn gemaakt zodat de regeling zo goed mogelijk aansluit bij de actuele situatie in de sector zelf.

De komende weken heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) nodig om de regeling om te zetten in een module waarin begunstigden daadwerkelijk aanvragen kunnen doen voor steun. Ik realiseer me dat de sector reikhalzend uitkijkt naar de steun. De openstelling op 20 augustus is echter het hoogst haalbare vanuit de uitvoering.

De regeling wordt in twee tranches opengesteld; de eerste loopt van 20 augustus 2026 tot en met 3 september 2026. Deze eerste openstelling ziet op de gestegen kosten met terugwerkende kracht in de periode 1 maart 2026 tot en met 30 juni 2026. De tweede openstelling in oktober richt zich op de periode 1 juli tot en met 30 september 2026. Op deze manier kunnen aanvragers eerder subsidie aanvragen en zo al steun krijgen voor de extra kosten die zij hebben moeten maken sinds begin maart 2026.

Ik zal uw Kamer na de afhandeling van de eerste openstellingstermijn informeren over de benutting van deze regeling. Ook zal de subsidieregeling geëvalueerd worden in het kader van de eindevaluatie van het EMFAF, waarin onder meer de doelmatigheid en doeltreffendheid onderzocht worden.

Geleerde lessen kunnen worden meegenomen bij een volgende situatie die noopt tot de activatie van een crisismechanisme.

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens